

Scenariusz lekcji
przygotowany na wizytę studyjną
w Szkole Podstawowej
im. Kornela Makuszyńskiego
w Morawicy

Szkola Podstawowa
im. Kornela Makuszyńskiego
w Morawicy

Zajęcia edukacyjne:		<i>Wiedza o społeczeństwie</i>	
Temat lekcji:		<i>Ekonomia na co dzień</i>	
Klasa:	<i>VIII b</i>	Nauczyciel prowadzący zajęcia:	<i>Katarzyna Kowalska</i>
Data realizacji zajęć:		<i>19 września 2019 r.</i>	

Cele ogólne:

Zapoznanie z pojęciem budżetu domowego i sposobem jego tworzenia oraz prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wymieni cechy prawidłowego budżetu;
- poda źródła dochodów rodziny;
- wymieni wydatki gospodarstwa domowego;
- opracowuje zrównoważony budżet rodziny;
- przedstawia prawa, które przysługują konsumentowi;
- wymienia najważniejsze instytucje chroniące prawa konsumentów.

Wymagania ogólne z podstawy programowej:

- I. Wiedza i rozumienie.
III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.

Wymagania szczegółowe z podstawy programowej:

II. Rodzina. Uczeń:

3. wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów (z działalności zarobkowej: pracy, działalności gospodarczej, umów cywilnoprawnych oraz ze świadczeń społecznych – w powiązaniu z rodzajami ubezpieczeń społecznych);
4. wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego; planuje jego budżet.

Kompetencje kluczowe kształtowane na zajęciach:

X	Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.
X	Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.
X	Kompetencje obywatelskie.
X	Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.
X	Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości.

Metody nauczania, formy pracy, sposoby realizacji celów lekcji:

Zajęcia przybliżają uczniom pojęcie budżetu domowego jako narzędzia efektywnie wspierającego zarządzanie finansami w gospodarstwie domowym. Zestawienie dochodów i wydatków nawet w najprostszej formie pomaga bardziej racjonalnie gospodarować zasobami finansowymi, lepiej planować oraz oszczędzać. Na zajęciach bazowałam na programie edukacyjnym „Ekonomia na co dzień”, który realizuję od kilku lat w szkole.

Wykorzystałam:

- zasoby pakietu multimedialnego „Moje zasoby finansowe – Budżet to podstawa”;
- ćwiczenia interaktywne: Wydatki stałe i elastyczne, Jak radzić sobie z deficytem w budżecie domowym?;
- kartę pracy „Budżet rodzinny” – tabelę z miesięcznymi dochodami i wydatkami czteroosobowej rodziny;
- film edukacyjny „Świadomy konsument”.

Ponadto przygotowałam:

- prezentację multimedialną,
- ćwiczenie podsumowujące z wykorzystaniem aplikacji LearningApps.

Podczas lekcji wystąpiły dodatkowo formy pracy w parach, krótki wykład.

Środki dydaktyczne:

- Podręcznik do wiedzy o społeczeństwie „Dziś i jutro”;
- pakiet multimedialny programu edukacyjnego „Ekonomia na co dzień”,
- prezentacja multimedialna,
- ćwiczenia interaktywne,
- karta pracy – tabela zestawiająca dochody i wydatki czteroosobowej rodziny.

Aranżacja przestrzeni:

Zajęcia odbyły się w sali lekcyjnej wyposażonej w rzutnik i tablicę multimedialną.

Opis przebiegu zajęć:

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji.
2. Nauczyciel za pomocą wcześniej przygotowanej prezentacji multimedialnej wyświetla i przedstawia cel główny i cele szczegółowe zajęć.

Faza realizacyjna

1. Formy i metody pracy: praca z klasą, praca z pakietem multimedialnym, praca z podręcznikiem, praca z ćwiczeniami interaktywnymi.
 - Nauczyciel zapoznaje uczniów z pojęciem budżetu domowego i sposobami jego prawidłowego konstruowania poprzez pracę z pakietem multimedialnym programu „Ekonomia na co dzień”- „Moje zasoby finansowe – Budżet to podstawa”.
 - Nauczyciel podsumowując pracę z programem wyświetla na tablicy multimedialnej wzory budżetu zrównoważonego, nadwyżki budżetowej i deficytu budżetowego, omawia je a następnie odsyła uczniów do podręcznika, w celu analizy przykładowego zestawienia dochodów i wydatków w budżecie domowym.
 - Nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenie interaktywne „Wydatki stałe i elastyczne”. Chętni uczniowie podchodzą do tablicy i porządkują w dwóch kolumnach wydatki ważne, z których trudno byłoby zrezygnować w domowym budżecie i wydatki, z których można było zrezygnować, chcąc zaoszczędzić.
 - Podczas drugiego ćwiczenia interaktywnego „Jak radzić sobie z deficytem budżetowym?”

chętni uczniowie wskazują czynności, które pomagają radzić sobie z deficytem.

2. Formy i metody pracy: praca w parach, rozmowa nauczająca.
 - Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy „Budżet rodzinny”. Każda para otrzymuje tabelę z miesięcznymi dochodami i wydatkami czteroosobowej rodziny. Zadaniem par jest zliczenie dochodów i wydatków w celu sprawdzenia w jakim stanie znajdują się finanse tej fikcyjnej rodziny.
 - Po dokonaniu analizy budżetu uczniowie tak planują ten budżet, aby zrównoważyć dochody i wydatki, a następnie szukają sposobu na stworzenie nadwyżki. Nauczyciel zadaje w między czasie pytania: Z jakich wydatków było zrezygnować najłatwiej?, Z jakich najtrudniej?, Co kierowało waszymi decyzjami?
 - Nauczyciel podsumowuje pracę – dokonuje korekt i uzupełnień. Podkreśla jak ważne jest planowanie budżetu domowego, w taki sposób, aby był on zrównoważony.
3. Formy i metody pracy: praca z klasą, praca z filmem edukacyjnym, krótki wykład.
 - Nauczyciel wyświetla uczniom na tablicy interaktywnej film edukacyjny „Świadomy konsument” zapoznający uczniów z najważniejszymi prawami, które przysługują konsumentowi, następnie za pomocą prezentacji multimedialnej prowadzący zajęcia przedstawia najważniejsze instytucje chroniące prawa konsumentów.
 - Nauczyciel wyświetla i omawia formularz reklamacyjny wybranego towaru.

Podsumowanie

1. Formy i metody pracy: praca z aplikacją LearningApps
 - Uczniowie za pomocą krzyżówki przygotowanej przez nauczyciela w aplikacji LearningApps powtarzają i utrwalają pojęcia poznane na lekcji.

Praktyczne wskazówki / Opis nowatorskich metod nauczania:

Wzbogacenie tradycyjnych metod nauczania o metody oparte na wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnej powoduje, że zajęcia są bardziej atrakcyjne dla ucznia i motywują go do pracy. Nauczanie wspomagane komputerowo nie osądza, umożliwia częste i szybkie przekazywanie informacji zwrotnej, indywidualizuje proces uczenia się poprzez dostosowanie do potrzeb uczniów, pozwala na większą samodzielność, zapewnia multisensoryczne środowisko uczenia się (obrazy, dźwięki, symbole). Nowe technologie pozwalają stosować rozumowanie analityczne i krytyczne oraz podejmować lepszą współpracę. Skuteczne stosowanie TIK nie tylko wpływa na poprawę procesu uczenia się, ale również motywując uczniów do nauki zachęca do wspólnego uczenia się, pomaga rozwijać zdolność krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów.

Wsparałam moje zajęcia o stronę programu edukacyjnego „Ekonomia na co dzień” i jego multimedialne zasoby. Wykorzystując w edukacji multisensoryczne poznanie wzbogaciłam lekcję o ćwiczenia interaktywne, a także karty pracy. Na zajęciach wykorzystałam także film edukacyjny, prezentację PowerPoint oraz aplikacje LearningApps.

Załączniki:

1. Linki

<https://ekonomia-na-co-dzien.junior.org.pl/pl/pakiet-multimedialny>,
<https://ekonomia-na-co-dzien.junior.org.pl/pl/filmy>,
<https://learningapps.org/display?v=pj7fhi6w519>,

2. Karta pracy

Karta pracy dla uczniów – „Budżet rodzinny”

Tabela zestawia dochody i wydatki miesięczne czteroosobowej rodziny. Zliczcie osobno dochody i wydatki i sprawdźcie, w jakim stanie jest rodzinny budżet.

WYDATKI:			
Opłata za ogrzewanie mieszkania	150 zł	Płyta z muzyką	40 zł
Czynsz za mieszkanie	450 zł	Książki	95 zł
Opłata z wodę	85 zł	Prezent urodzinowy dla babci	120 zł
Benzyna i utrzymanie samochodu	570 zł	Opłata za gaz	73 zł
Żywność i napoje	1800 zł	Raty za telewizor	180 zł
Bilety autobusowe	145 zł	Raty za komputer	280 zł
Opłata za Internet	60 zł	Opłata za telefony	180 zł
Wizyta u dentysty	80 zł	Kosmetyki i chemia	140 zł
Wizyta w muzeum	20 zł	Opłata za kurs niemieckiego	200 zł
Wizyta u fryzjera	60 zł	Bilety do kina	84 zł
Buty sportowe dla syna	200 zł	Lekarstwa dla mamy	95 zł
Kurtka dla córki	250 zł	Nowe biurko dla taty	450 zł
Obiad w restauracji	85 zł	Sukienka dla mamy	190 zł
Opłata za elektryczność	160 zł	Gra komputerowa dla syna	100 zł
Obóz taneczny córki	1950 zł	Zakupy w papieżniczym	48 zł
Zakup blendera	92 zł	Weekend na Mazurach	460 zł
DOCHODY:			
Wynagrodzenie taty	4650 zł	Wynagrodzenie mamy	2750 zł
Premia taty	320 zł	Prezent od babci	150 zł

Ułóżcie budżet dla rodziny, aby:

- był zrównoważony (wydatki równały się dochodom)
- zostały oszczędności (nadwyżka budżetowa), która gromadzona przez kilka miesięcy (ile?) wystarczyłaby na wspólne wakacje nad morzem – 4000 zł